

Передплата

на «РУСЛАНА» виносять:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1.70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланович псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавмана.

Рукописи зветься си лише на попереднє застереженє. — Рекламы неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Христос воскрес!

(+) Загомніли по дводневім спочинку дзвони веселим гомоном по всім християнським мирі, а з веселим гомоном дзвонів несе ся радісна пісня: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерт поправ і сущим во гробіх живот даровав!» Сею радісною пісню витає св. Церква весь мир християнський з роковим празником світлого Воскресеня Христового, сею пісню звіщає всім вірним, що возторжествувала Вічна Правда над неправдою і ложню, світло над тьмою, що смерть Розп'ятого на хресті побідила смерть і дарувала нам жите вічне. З уст до уст переказують вірні радісне «Христос воскрес!» а у відповідь гомонить з повною вірою і щирою радістю: «во істину воскрес!»

Сей роковий празник світлого Воскресеня Христового пригадує християнському мирови ту неоцінену, безконечну жертву, яку Христос, Спаситель світа, приніс на хресті для вічного спасеня всего людства, а з тим також ту безконечну, горячу любов, якою божественний Спаситель горів для людского роду, з якою розп'ятий на хресті прощав навіть своїм розпинателям і молив ся за них. Який величний, який незвичайний приклад, який взорець безконечної любови для всего християнського світа.

Коли отже з роковим празником світлого Воскресеня Христового несе ся по всіх усюдах християнського світа весела і радісна пісня «Христос воскрес!» то з нею св. Церква нагадує нам також величний заповіт християнської любови ближнього, котрий нам Спаситель дав своєю божественною наукою, своїм житєм на землі і хрестною смертю за все людство. Роковий празник світлого Воскресеня Христового є отже також празником любови і

мира на землі, що заповідає нам божественний Спаситель.

Колиж несь світ християнський велими світло і величаво святкує сей роковий празник, то особливо торжественно святкують сей празник по всій Україні-Руси. Мільони вірних і горячих сердець руских бе ся живо на відгомін радісного «Христос воскрес!», мільони уст повторяють сі завітні слова св. Церкви, по всіх усюдах несе си голосний і веселий гомін церковних дзвонів, звіщаючи Воскресеня Христове. Століттями цілими неволена, кривджена і поругана Україна-Русь, співаючи мільонами грудий «Христос воскрес», переймає ся надією, що опадуть кайдани неволі, воскресне правда, щезне тьма, а засияє світло правди і науки, щезне неволя, а настане свобода, щезне ненависть і злоба, а заволдіє мир і любов, заповіdana божественним Спасителем. «Яко аз живу і ви живі будете!» голосив Христос Спаситель, а хто вірує, терпить і працює, сей живе і буде жити!

Веселий і радісний гомін воскресної пісні наповняє отже українсько-руські серця певною надією, що мине ся на Україні-Руси важке лихолітє, що заплакана Мати воскресне і двигне ся до нового життя, відродить ся в свободі і волі. Одначе до тих відродін, до того воскресеня потреба великої і взнеслої саможертви всеї українсько-руської суспільности, треба їй переняти ся тими завітними правдами, голошеними божественним Спасителем, треба їй оперти ся на тих кріпких і взнеслих підвалинах, на яких Христос опер новий Завіт, треба їй переняти ся всіма тими правдами, а передовсім любовю Бога і ближнього. Алеж як ще далеко нашій суспільности до того, скільки ще невірства або недовірства під мнимим позором якогось поступу всесвітнього, кілько неправди і кривди, кілько злоби, ненависти і зависти!

Як довго не позбуде ся наша суспільність тих хиб, тих поганських навичок і прикмет, так довго не зможе она двигнути ся з мертвих, так довго не може ожити новим житєм, воскреснути до нового життя. Тимто з роковим празником світлого Воскресеня Христового, бажаючи всій нашій суспільности відродін на основах Христової божественної науки, витаємо єї окликом «Христос воскрес!»

Події в Росії.

Сегорічного Великодня дожидають в Росії з бючим серцем, в непевности і страху. На Далекім Сході саме важить ся kwestия життя — буде російської сили на морю і на суші. Рождественський чимраз ближше небезпечного ворога, а тут хотів би ще злучити свої сили з третьою ескадрою Небогатова, яка десь вже допливає до хінського моря. Чи вдасть ся сей план — не знати! В Манджурії Янанці розпочали на велику скалю окружуючий маневр і леда день можна надіятися звідтам важних, рішаючих вістий; чи відрадійших як попередно — не знати! Владивосток ще завжди стоїть на сторожі східно-азійських поєлостей Росії, та чи на довго — не знати! А до того всего починає ся ще несупокій у внутрі самої Росії.

Разом з нашим Великоднем припадає сего року робітничє свято 1. мая, якого соціялісти уживають до всесвітньої агітації в користь соціялізму. Се чимало заважить у сім дни на російські відносини, бо і так не надіють ся там супокійних свят. Особливо жиди по російських містах занепокоїли ся і вуружать ся та організують ся до самооборони перед товпою, яка після глухих поголосок, має на Великодень «зробити порядок» з жидами та соціялістами.

В Петербурзі ходять чутка, що організували ся великі ватаги поспільства задля різні інтелігенції підчас свят. Також в полуднево-

Іван Коссає.

Отцю К. риллови Кузикови присвячую.

Христос воскрес...

I.

По довгих літах вандрівки вернув між своїх. Приїхав на свята великодні, відвідати пеньку стареньку, сестру, братів. Довго єго не було між своїми. Блукавсь по світі широкім, шукав науки-правди. Днесь він вже і славний учений, про него пишуть і говорять багато у широкому світі.

Завтра великдень.

Він від вчера тут, на селі, при своїх. Сидить на кушлявій, старій лавочці в городі, гризе в устах папіроску і глядить в темне небо.

Він мріє. Мріє без контролі розуму і дивить ся в чорний оксаміт небес.

Мріє про ті минулі роськіні дні щастя, що спливали ось тут в тім городці, під тим небом. Дивлячись в сей маєстат ночі і велухуючись в ту тишину велику і глибоку, чув що дієсь з ним щось незвичайне. Якісь давні почуваня, дрожаня серця зачали будитись в єго глибині — і заволоділо ним дивне зворушенє.

Колись перед роками той сам небозвід розточувавсь над ним, так само стояли тихо і мовчавиво хати, коли він малий хлопчина, держав ся рукою дорогої матери і ходив з нею вечерами по городці з очима знесеними до неба, слухав єї оповідань о зв'яздочках ясних, о ангеликах святых, о небі, що там гень, гень далеко за тими зв'яздочками...

А днесь?... Тамт-ей малий хлопчина, то чень не він.. Єго душа давно, дуже давно смертельно затрута.

Минулось.. днесь у него розум, — а мільони тайн на дурно силувєсь розв'язати, днесь у него слава — а в душі біль, лютий біль, жаль — страшний жаль, за чимсь давним, пропалим, незабутим — такий сердечний, такий безкрайний, безнадійний жаль.

Давно він був тут між своїми. Лишив рідну хату молодим студентом, а днесь вже звивє єго чорна чуприна.

І в тій вечірній годині віджили в н.м. всі спомини хлопчачі, всі они в цепаючих красках пересувались скоренько в єго памяти. Деякі з них тратили свою повійність а набирали інтензивних красок дійсности, і він бачив перед собою школу, товаришів, учителів, церковцю стару, пароха старенького, що був першим єго учителем, у котрого він перший раз сповідав ся.

Сповідав ся?... Колиж то він в останнє сповідав ся... згіржливо усміхнув ся... дитинство... що єму днесь до голови приїшло... Потерчоло — начеб хотів розігнати ті давні якісь і дивні якісь думки. Та они обєли єго мудрий мозок і порпали в нїм, порпали безнастанно.

Гризли той мудрий мозок, влазили во всі найменші клітиночки і мучили так дако, так люто, так болючо — що він вив ся з болю, такого страшного, безнадійного, такого дикого. Коли він в останнє сповідав ся?... се питанє тортувало єго — надармо силувавсь не думати о тїм, оно все вертало, доти не давало спокою — аж повільно зачав собі пригадувати свою сповідь.

Так, пригадує собі... був в VI. кл. гімназьяльній — перед Великоднем сповідав ся... в останнє сповідав ся.

Сповідав ся щиро сердечно, як дитина невинна. І то в останнє... Пригадує собі, добре пригадує тих двох товаришів з VII. кл... як згіржливо сьміялись они з єго молитви, з єго сповіді, з єго побожности, а потім ті палкі дискусії з ними і другами, читанє по ночі книжок, що забивали в нїм те все, в що вірив, що відбирали всі святаощі...

Зразу зродило ся у нему якесь почутє волі — якоїсь висшої свободи волі, розуму, мудрости — висшости над вселенною... відтак о.

західних губерніях на Україні і на Волині проявляє ся паніка між шляхтою. Двори пустіють — хто тільки може, виїздить. Богато поміщиків звідтам, як доносять польські дневники, находить ся у Львові та Кракові. Взагалі в Росії побрано в посліднім часі 150.000 паспортів за границю.

Та мимо сего всего не переводять ся чутки про заведене конституційного ладу. Навіть пів-офіційально оповіщено, що на Великдень має появи́ти ся новий царський указ, який принесе далекосяглі зміни, розширить свободу і надасть широку амністію політичним переступникам. Чи є надії справдять ся, чи дійсно повстане «російський парламент». Се інше питання мимо того, що цар казав маршалкови шляхти костромської губернії повторити єго слова: «Що до покликания репрезентантів народу є мою непохитною волею зарядити то введовзі. Міністер справ внутрішніх робить всякі заходи, щоби довести діло як найскорше до кінця».

Політичний перегляд.

Відїзд гр. Голуховського до Венеції збув ся вчєра о год. 7. з Відня. Італійський міністер заграничних справ Тітоні приїде вже нині рано о 10. год. до Венеції, щоби повітати гр. Голуховського, а італійський амбасадор при віденськїм дворі кн. Аварна і австрійський амбасадор при Квіриналі в Римі гр. Ліцов, прибули там вчєра. Тітоні видає нині вєчером обід в честь гр. Голуховського. Венеція кінчить приготуєнє для прийнятя незвичайних гостей, а ціла Італія інтересує ся дуже сею візитою. Дневники присвячують їй обємисті статі, обговорюючи зїзд як акт тісної дружби обох держав.

В справі угорського пересилєня сьвяточні ферїи виправді викликали павзу в змаганнях правительства до полагоджєня єго, однак ся павза не відбиває ся в дневникарстві, особливо угорскім, бо там безнастанно появляють ся статі визначних мужів на політичнїм полі, які старають ся розяснити ситуацію. Між иншими взяли за перо Кароль Етвес і Векерле, бувший президент міністрів. Перший з них, Етвес розріжаєє кілька елементів теперішнього спору і остєрїгає перед їх кумуляцією. Після него розходить ся передовсім о ліквідацію кількадесятьлітньої політики ліберальної партії, яка тепер стратила підставу в народі, дальше іде о конституцію, яко вираз волі народа, яка станула насуперек волі короля; а вкінці має ся тут до діла і з пересилєнем цілої монархії через відновленє давного спору межи Угорщиною а Австрією. Етвес не вдає ся в критику самого дуалізму, а тільки виказує, що Мадяри за мало єго вихіснували і радить за ціну відрочєня по-

стулятів військових позискати ріжні внутрішні та економічні здобутки. — Б. премієр Векерле займає ся виключно значієм дуалізму і виказує, що поступ та розвій Угорщини лежить як раз не у відокремішненю, а у використаню реальних, а дуже корисних відносинах, які виплявають для неї зі звязи з Австрією.

Уступленє Делькасоєго, французькоєго міністра заграничних справ, здементовано; однак фактом є. що пересилєнє трєвало кілька днів і Делькасе мало що не подав ся до димісії. Довгі літа політика Делькасоєго була овїяна нїмбом витравної осторожності та занобігливості. Порозуміє з Англією, добре відношенє з Італією та Іспанією, вкінці тісна дружба з Росією, запевнювали Франції безпечнє і впливовє становиско в Європі та давала навіть деяку перевагу над традиційно ворожою Німєччиною. Однак несподіванки на далєкїм Сході, які розбили віру в непобідимість Росії, поставили Делькасоєго в дуже прикрє положєнє, тим більше, що коли вражлива французька опінія зачала хитати ся в своїх симпатиях — Німєччина уміла вихіснувати сю хвилю і знатно зблизити ся до Росії. Однак Делькасе не пішов за симпатиями «улиці» і як в гульській справі, так і пособлюванєм російській флоті при берегах Мадагаскару, як вкінці і через дозволенє на тижнєвий побут в заливі Камрану, віддав російській флоті важні услуги. Очевидно є услуги, хотїй може словнені не добровільно, а через брак енергії Делькасоєго, щоби влізливість Рождєственського відперти відповідними средствами, стояли в суперечности з англо-французским порозумієм, яке недавно заклєчено, особливо що до Марокка. А рівночасно цісар Вільгельм, ігноруючи се порозуміє, підняв виправу до Тангеру і тим способом задав доскульний удар політиці Делькасоєго. Французька опінія заворушила ся. Серед повєни закидів Делькасе подав ся до димісії. Але з огляду на народну гордість, щоби французький міністер не упав жертвою німєцкої політики, та і з того практичного згляду, що свої похибки нехай сам Делькасе старає ся направити, бо ніхто другий не прийме ся за се діло — не допущєно до прийнятя єєї димісії і Делькасе остав далі при кермі заграничних справ Франції.

МАЛИЙ ФЕЙЛСТОН.

На Великдень.

(Фрагменти).

О весняних потоків шуми срібні,
О ви пречисті, перші, білі квіти,
О великодні, благовісні дзвони!

Чом наші серця нині не спосібні
Відчути чар весни, всі краски і тони

І любоватись ними?... Годі! Ми не діти.

О великодні, благовісні дзвони!

Вже по всєношній, вже по службі Божій
Виходять люди з церкви і кругом
Живим, неплєтєним вінком
Стають довкола церкви сьвітлі, гожі.

Жінки, як мальви, а дівки, як рожі,
Стоять поважно над своїм добром
І ждуть, аж вийде пан-отець з хрестом
І посвятить їм ті дари Божі.

Спішіть ся, отче! Рік цілий чекали
Вони на тоє превеликє сьвято;
Орали, сїяли, косили, жали.

І сорок днів щось постили завзято,
Та знова рік цілий прийдець ся ждати,
Нім надїде таке великє сьвято.

«Христос воскрес!» — дяки сьпівують
Пан-отець кропить. Над село
Веснянє сонцє підїшло,
Зітхають люди, дзвони грають.

Щасливі ті, що паску мають!..
Газдині в білє полотно
Склали посвяченє добро,
Мужам завдали і манджають.

Між ними підросток — хлопчина
На силу двигає сьвяченє,
Аж лєтьє ся піт і гнєтьє ся спина.

Та занєсе... Він не дитина..
Торік покійні несли тато..
Тепер на нього черга нєнє..

О великодні, благовісні дзвони!

Розговіли, поснідали;
Раз у рік такий сїданок.
Мясо, паска, пива збанок —
І знов рік будуть чекали.

Аж і гамір чути в дали.
Сьпів, сонцє — гарний ранок!
Гагілки... А на останок
Загреміли самонали.

І не чуєш, де кінчить ся
Сьлів дівчат а гомін дєвонів.
Шелєст лил а шуми вітру.

Бєзліч барв усяких, тонів
Гонить за собою, вєть ся,
Й розпливаєть ся в повітру..

стала порожнєча, томляча пустка, трівожна не- певність, що доходила до скуки, нестерпного, страшного болю.

І знов праця, праця, що глушила, давила на хвилі біль... а однак сей біль, сей безнадійний біль лишивсь... до днєсь лишивсь.

II.

В церкві, що стояла високо на горі, народ а здвиг. Старі і молоді, убогі і богаті тиснуть ся. І він прийшов тут, прийшов, бо мати старєнька йшла, як казала, на «резирекцію».

Машинально перехристов ся, апатично роздивлювавсь по старих, знайомих з дитячих літ образах.

Зблизив ся до «гробу Господнього». І дививсь дивно якось, довго, довго...

Та голова в терневій короні, що безсильно оперлась о грудь в хвилі сконаня, то лице так солодке, а так безгранично добре в своїм тихім сумі і резигнації, хоть нерухомє, здавалось, що плине до него..

Кинув оком біля себе.

Старики сивєнькі, збідовані, з грубими, спрацьованими руками, шепотіли слова горячої молитви. В очах їх така жаріла любов, така щира сердєчна, до того Ісуса, тернем увічаного, они навколїшках сунулись, аби зложити поцілуй горячий на лото зранєній нозі Спасителя.

Відвернув очи... ставав дивно неспокійний —

дивно якось зробилось єму на душі. Очи єго знов звернули ся до Ісуса, що так солодко дививсь на него.

Задрожав на цілім тілі, примкнув очи, але і тепер бачив ті лагідно солодкі очи Спасителя. Бачив Того оцлютого, обичованого, тернем покаліченого, рознятого на дереві, а однак так солодко дивлячого ся.

В єго душі буря — страшна буря. Чує, що з ним щось дїє ся, щось дивного, незрозумілого, чує, що він не той сам, що був перед хвилєю, чує, що стає подібний до того малого хлопчика, що з мамою вєчерами говорив про ангєлика, про Бозю сьвяту... чує, що хотів би ним знов бути, але що є щось, що давить, печє, морочить ум єго, що не позволяє..

Піт краплистий виступив на єго високе чоло.

Отворив очи... Спаситель так солодко, так дуже солодко дивить ся на него..

Душа єго боролась. Била від него така велич зла, недолі, горя..

Нараз впав на колїна, заслезавлені очи потопив в очах Христа з такою великою силою, так певною милосєрдя і чуда, що се чудо сповнити ся мусіло..

І лежав, тулячи уста до зранєної лото ноги Спасителя.

Відтак встав і нишком перепхав ся до «закристії», де упросив сьвященника, щоби єго

ще висповідав, доки не здїмуть сьвятий грїб і не залунає воскресна пієня. Затулєний в єпітрахиль він довго клячав, довго шєптал всї «вольнїя і невольнїя» провини, довго скидав з душі тягар за тягарем нагромаджєних від літ сумнівів, безвідрадности, завзятя, захланности і всїх тих пороків, які чїпають ся душі, як парости корабля, пливучого по широкім океані житя.

III.

Підніє ся. Душа єго горячо молилась.

І коли в облаках диму з кадильниць, в ясности сьвічок і лучів сонця, що продиралось через шиби, рушила процесия з хоругвами, коли від вїстаря рушив старєнький сьвященник з «Воскрєспим» в руках, коли нараз загомїли дзвони, а голоси тисячної товпи народа заспівали то могучє радїєнє, повнє щастя «Христос воскрес» — очи єго зяєсніли, в душі єго зацарив такий спокій, радїєть — серцє єго вперше відчуло довершенє ся тайни віків, тайни великої, могучої як вічність... і з єго душі виплила пієня воскресєня, щастя, волі. сувокою і злучила ся з хором зібраного народа.

Корєсно, цьвітєнь 1905.

О великодні, благовісні дзвони!

Та найкрасша, та білява,
Що дівчатами проводить,
Як розкішно, гордо ходить!
О, педармо зветь ся — Пава!

Як конопля, рівна, жвава,
Голос — як весняні води,
Усьміхнеть ся — сонце сходить
А ціла як сон — не ява.

О гуляй, гуляй, дівчино!
Зельмана сьпівай і Жучка,
Бо за рік, хто зна, що буде.

Я шось чув, так кажуть люди,
Сватів хоче слати Бучка,
Перший дук... Гуляй дівчино!

То в гору, то в долину,
То в рожу, то в калину...
«Гей га! Гей га!»
Ануже, хлопці вола.
Возьмим ся кріпко за руки,
Завдаймо дівчатам науки.
Най не скрегочуть як ворони,
Анумо, хлопці, у розгони!»
Розігнались, розірвались.
Останній з горба полетів,
Як з воза диня.

Крик і сьпів
Ще й досі не прогомів
В моїх ушах...
Ще й досі коло брами бачу,
Мов артилерію козачу
Аж п'ять великих мездірів.
Їх набиває ковалів
Іван кановір, що недавно
Вернув ся з війська. Скоро вправно
У дула порох наспиває,
Кілко дубовим прибиває,
Щоб mocno били. Описля

Біжить з залізом до огня
І льонт розпалює до грани.
З чола піт лється ся по скрани,
В груди горить огонь завзяття.
Вже розпалив... «Вступіть ся браття!»
Розбіглись хлопці, приложив,
Блиск... гук... і дим!... Іван не жив.

На сьвітлі всячина буває.

Минуло літ же чимало. Нині,
Далеко, в місті, на чужині
Я згадую отсі часи
І що гадки лиш принесли,
Передаю в марних словах.
Я чую дзвони на церквах,
Веселі гагілки дівочі.
А як примкну півсонні очі
То крізь той гамір, крізь той сьпів
Мов стріли чую. Лиш не знаю,
Чи то гук наших мездірів,
Чи може у далекім краю
Ненаситні армати грають?...

О великодні, благовісні дзвони!

Богдан Л.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця про-
симо наших Вп. Передплатників о скорє відновле-
нє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостей
та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: *Воскрєсенє Христове*; римо-кат. Катерини. — В понеділок: руско-кат.: *Сьвітлий Понеділок*; римо-кат.: Фил. і Якова. — Ві в торок: руско-кат.: *Сьвітлий Вто-рок*; римо-кат.: Атаназії, Жигм. к.

— **Веселих і щасливих сьвят** жєлаємо при сьвітлім празнику Христового Воскрєсеня всім нашим вп. передплатникам, читачам, дописувателям та всєму українсько-рускому народови. Христос воскрес!

— **Преосьвященний Єпископ Др. Григорий Хомишин** виїздить з 1. мая на візитацію диєцезії і поверне до Станиславова в перших днях липня.

— **3 тов. ім. Котляревського.** «Ілько Пащак», 5-актова драма Л. Лопатинського, які має виставити ся в неділю дня 7. мая, одержить можливо розкішну шату, заходами артистичної секції, на яку тільки дозволяють рами невеличкої сцени «Гвізди». Нова декорация гірської околиці представляє ся вельми живописно, а секція інстальовала надто своїм коштом різнокольорове сьвітло для відтвореня заходу сонця і нічною сумерку. Також про оригінальну, гудульську пошу подумано вже задалегідь, і про численні реквізити гудульського виробу. Взагалі артистична секція, як при кожній виставі, так і тут вкладає цілий засіб старань і помисловости, щоби новину драматичної літератури виставити достоїнно. Осуд про сам твір сьставляемо публіці і критиці, в тій надії, що тим способом причиняємо ся до виробленя ясних понять про задачі і цілі драми не тільки у авторів, але і у наших конкурсних судців.

— **Цісар** уділив з власних фондів 200 К заимоги на будову церкви в Брусї старім, чеського повіту.

— **Загальні збори** українсько-рускої Видавничої Спільки у Львові будуть дня 12. мая 1905 о годині 5. по полудни в канцелярії Наук. Тов. ім. Шевченка, при ул. Чарнецького ч. 26 з таким порядком: 1) Отворенє зборів і відчитанє попереднього протоколу. 2) Звіт секретаря, касиря і маґазинєра. 3) Звіт контрольної комісії. 4) Доповняючий вибір одного директора. 5) Внесеня і інтерпеляції. За дирекцію: *М. Грушевський*, голова. *В. Гнатюк*, секретар.

— **3 тов-а „Основа“** слухачів політехніки у Львові. Надзвичайні загальні збори членів нашого товариства відбудуть ся в неділю дня 21. мая с. р. в салі V на політехніці. За Виділ: *Ярослав Ганкевич*, голова; *Бронислав Бурбела*, секретар.

Позір! З сьвітлім празником Христового Воскрєсеня складаємо щиро-сердечні жєлання всєму українсько-рускому народови за докази всесторонньої симпатії до нашого товариства. Гаразд! — *Старшина львівського „Сокола“.*

— **3 Ярослава** В суботу дня 6. мая с. р. звольять Преосьв. Єпископ Константин Чехович довершити посьвяченя нового дому Бурси ім. св. Онуфрія о 1. год з полудня Того дня вечером о 8. год відбуде ся «концерт» в великій салі «Сокола» на дохід сеї бурси при ласкавій сьпівучасті Впв. Пань Пачовської з Ярослава і О. Ціпановської з Перемишля, Впв. панів Бережницького і Волошича зі Львова. На оба ті торжества Виділ Бурси всіх П. Т. членів українно запрошує. За Виділ бурси: *о. І. Хотинський*, предсідатель; *о. К. Хотинський*, секретар.

— **Перші загальні збори „Кружка українських техніків“ у Відні** відбудуть ся в неділю 7. мая с. р. в реставрації «Zum Magistrat» (Wien I) з отсим дневним порядком: 1) Привіт. 2) Відчит тов. Ілька Поповича: «Поезія в техніці». 3) Справа статута, 4) Вильні внесеня. До сеї інавгурації нового товариського і наукового життя між Українцями-техніками, запрошуємо всіх наших товаришів, фахових техніків і нашу інтелігенцію взагалі. За тимчасовий виділ: *Ілько Попович*, голова. *Володимир Федорович*, писар.

— **3 львівського університету.** Надзвичайним професором археології іменованій дотеперішній доцент др. Кароль Гадачек.

— **Спадковий податок.** Міністерство скарбу виготовляє проєкт нового закона о спадковім податку. Доси плачено т. зв. «належитостя спадкові» а проєктований закон заводить спадковий податок прогресійний. Було і доси степенованє спадкової належитості, але оно відносило ся не до величини спадщини, але степеня до спорідненя спадковців до тестатора. Належитість вносила від 1 до 4%. Новий проєкт вводить степенованє рівнобіжне з величиною спадщини, так, що найменші спадщини були би зовсім вільні від податку, а найвищий податок вносив би 8%. Новостію в новім законі є можливість обняти спадщину перед заплаатою податку.

— **Регулямін для сторожів у Львові.** Анкета зложена з представителів дирекції поліції, міської ради і Стоваришеня сторожів обробила регулямін для каменичних сторожів, який був оноді предметом наради маґистрату. Після сего регулямін брами каменіць замикало би ся о 10 $\frac{1}{2}$ год. в ночи. Ключі від брами могли би мати льокатори лише за дозволом властителя або завідателя каменіць. За отворенє брами належало ло би ся сторожеви 10 с до 11. год. а пізнійше 20 с. § 1. регулямін задля єго ваги відложено, бо в нім каменичних сторожів підпорядковує ся під приписи що до домашних слуг, бо властитель каменіць мали би обовязок між иншими покривати шпитальні кошти сторожа і єго родини.

— **В справі польованя.** Кожда громада повинна постарати ся о се, щоби право польованя на ґрунтах селянських дістав хтось з членів громади, Усмотрений громадою чоловік повинен

станути в старостві до ліцитації і так довго підбивати ціну за право польованя, доки не переліцитує всіх нелюбих громад і людей. Якби оден член громади сего зробити не міг, то може се зробити спілка а то в сєй спосіб, що оди з господарів іде до староства, виарендує право польованя на себе а спілникам дає на письмі дозвіл на польованє. Розуміє ся, що кождий з них мусить постаратись в старостві о дозвіл на оруже. Така карта на оруже і письменний дозвіл на польованє становлять легітимацию, котру в разі потреби треба завсєгди мати при собі.

— **Огні.** З Равщини доносять нам: Дня 26. с. м зничив пожар в селі Махнові, равского повіта. 15 загород господарских, з тих згоріло хат 5 до нащадку а у инших господарів згоріли лише стодоли і стайні зі всім добуток, який там містив ся. Огонь поветав в хлівці коло хати в той спосіб: Господина вивнеса недопалений попіл з торфу, в якім був ще огонь. Огонь сєй розпалив ся між соломою і звідти заняла ся хата а позаяк сухо було, а ще й вітер повивав, то сєйчас зайняли ся сусідні загороди. Заки наспіла поміч, вже все було в огні. До гашеня приїхали 4 сикавки. Найвправнійше зуміла гасити і локалізувати огонь «Січ» вербицка, яка вже нераз дала докази своєї вправи при гашеню. Шкоду обчислюють до 40.000 К, а була она в більшій часті обезпечена в «Дністрі». — Пожар в Перемишлі, про який ми позавчера згадували, вибух на поді одної з каменіць Айснера, коло залізничного двірця і зничив дахи на цілій групі домів Айснера. Огонь травив цілу ніч на четвер від 9. вечер до 3. рано. Шкода вивнеса о-коло 50.000 К. — В Тиматисках, равского повіту, згоріло оводі 5 селянських загород, вартости 3.700 К. Причиною огню був лихой будови ко-мив.

— **Новий розклад їзди на шляхах ц. к. Дирекції залізниць держ. у Львові**, який входить в житє з днем 1. мая с. р., обіймає численні і важні зміни в руху поїздів особових, в їх ськількості на поодиноких шляхах і в полученя в стациях розходових. Отворена минушого року залізниця зі Львова до Самбора, яка скорочує получене столиці і північно-східні часті нашого краю з місцевостями лежачими здовж шляху залізничної підкарпатської в напрямі Хирова, Сянока, Струже і Сухої, повела рух подорожних до згаданого шляху через Самбір. Задля того то в переважній часті змін, обнятих новим розкладом їзди, пробиває ся засада, що Самбір тепер є тою точкою, через котру буде переходити рух подорожних, пливучий доси зі Львова двома дорогами через Стрий-Хирів і Перемишль - Хирів. В подробицях представляє ся новий розклад їзди, як слідує:

Поїзди поспішні не улягли ніяким засадничим змінам. Згадати хіба при них треба, що пополудневий львівський поїзд поспішний дістав у Львові нове получене від Самбора, а в Перемишлі в напрямі до Хирова і Самбора.

О много більші зміни виказують поїзди особові і так: В реляції Підволочиска-Львів курсувати буде, замість мало уживаного і недогідного нічного поїзду особового, новий ранішній поїзд особовий, який відходить з Підволочиска о год. 6. рано. Поїзд сєй становить знамените получене в Тернополі з поїздами східно-галицьких шляхів локальних і від Потуртор до полудневої групи поїздів у Львові. Поїзд мішаний нічний, котрий доси посередничив в довозі подорожних від вечірного поїзду зі шляху локального Борки великі-Грималів до нічного поїзду з Тернополя до Львова, буде від тепер, в браку того нічного поїзду, обслуговувати тільки рух локальний до Тернополя. Поїзд особовий, який відходить зі Львова перед полуднем, продовжений зістав аж до Підволочиска, а тим самим уможливає дальшу подорож в напрямі до Одеси і Київа без konieczности послугованя ся львівським поїздом поспішним. Тойже поїзд узяскує в Краснім нове получене до Бродів, Здобунови, Одеси, Київа і Вильна однак з некористію для поїзду особового, який відходить зі Львова перед півночю. Сю зміну вклікало пересуненє нічного поїзду з Красного до Бродів на пору полудневу.

В реляції Львів-Ряшів позістає рух поїздів особових в засаді той сам, крім мінутових пересунєнь наведених в розкладі їзди. Звернутяб можна тільки увагу на полученя, котрі узискали вечірні поїзди краківські, поспішний і особовий, і вечірний поїзд львівський особовий в Перемишлі до Сянока.

Рух подорожних зі Львова через Самбір-Хирів на шлях підкарпатський буде обслуговувати три пари поїздів особових в той спосіб, що кожда пара стреміти буде до і від кожної з трох головних груп поїздів у Львові с. в. ранішної, полудневої і вечірної. Понадто кождий з тих поїздів уможливає подорож без пересіданя, а то ранішній до Струж з полученем до Кришиці і Жеґестова, пополудневий до Сянока, а вечірний аж до Кракова з догідним полученем в Хабівці до Закопаного, з поворотом ранішній зі Сянока з полученем від Будапешту, пополудневий з Кракова з полученем в Закопа-

ного і Стрілок, а вечірній зі Струж з полученем з Кракова, Закопаного, Хабівки, Рабки і Стрілок. Через зміни, які впроваджує новий розклад їзди рівночасно на шляху підкарпатським с. в. на залізници трансверсальній позискує Сянік в протягу одної доби триразове получене зі Львовом, Дрогобичом, Стриєм і Станиславо-вом, дворазове в Мезе-Ляборчом, чотириразове зі Самбором а п'ятиразове з Перемишлем. Так само догідне бо п'ятиразове получене узискала комунікация поміж Самбором а Перемишлем.

Шлях Львів-Лавочне буде обслуговуваний в рамках потреб льокальних, в наслідок зменшеня руху подорожних в реляції Львів-Стрий-Самбір, через три пари поїздів особових, які мають у Львові полученя з трома вже згаданими групами поїздів. Ранішній поїзд до Лавочного і нічний з Лавочного будуть мати від 1. мая с. р. получене в Лавочнім з угорськими поспішними поїздами. Поміж Львовом а Стриєм курсувати буде повадто дотеперішній поїзд нічний, а з поворотом до Львова поїзд пополудневий. Миколаїв-Дроговиже одержить новий ранішній поїзд мішаний до Стрия.

На частковім шляху з Дрогобича до Самбора обмежено число поїздів до трох в однім і трох в другім напрямі. Зміна ся не приносить однак жадної некористи для Борислава, позаяк потребам сеї місцевости вдовольняють з одної сторони три пари поїздів стремлячих до і від Хирова, з другої же сторони чотири пари поїздів зі Львова через Стрий до Дрогобича. Від 1. мая с. р. буде обслуговуваний Борислав через сім пар поїздів, які мають в Дрогобичи дуже догідні полученя також за посередництвом возів, що переходять зі Львова через Стрий прямо до Борислава. На шляхах залізниць льокальних не зайшли ніякі більші зміни, ані в руху поїздів, ані в їх числі. Брюховичі одержать в будні дни семиразове получене зі Львовом в часі від 15. мая до 10. вересня. До тих поїздів прогулькових, як і до поїзду недільного зі Львова до Рави рускої видавати будуть каси особові поворотні білети їзди.

— До нинішнього числа долучений проспект нового музичного видавництва «Торбан», яке виходить заходом «Української Накладні» у Львові.

Всячина.

— **Дозвіл на друкарню.** Адміраційний трибунал перевів оноді важну ухвалу для днешнякарства і друкарства. Іменно пос. Странський одержав концесию на друкарню виключно для своєї газети в Берні, бо доси кождий видавець газети міг дістати таку концесию. Тимчасом друкарі внесли протест, наслідком якого адміраційний трибунал рішив, що дозвіл на друкарню може дістати лише фаховий друкар.

— **Розрухи в Одесі.** В Одесі пушено чутку, що з Петербурга прислано 10.000 рублів до розданих їх жінкам резервістів, висланих до Манджуриї. Чутка зайшла до найдалших закутин міста, а товпи жінок облягли магістрат. Коли оголошено, що чутка є неправдива, товпа вибила шибки, виломала двері і засипала цілий будинок камінем. Голова міста мусів супроти сего розділити часть резервового капіталу, призначеного на запомоги для родин погибших на війні жовнірів, і аж тоді настав спокій між бабами.

Посмертні оповістки.

— **О. Петро Сосенко**, парох в Плавчи великій, бережанського деканату, почетний радник митрополичої консисторії з крилошанськими відзнаками, упокоїв ся дня 27. с. м. в 72. році жита а в 48. р. св'ященства. В. е. п.!

— **Марія Артемія** з Франковских Заклинська, жінка професора учительської семінарії в Станиславові, упокоїла ся дня 25. с. м. в 44. році жита. В. і. п.!

— **Марія** з Кулачковских Новина Зарицка, вдова по гр.-кат. пароху в Романові, упокоїла ся по довгій і тяжкій слабости дня 27. цвітня в Стрию в 71. році жита. Похорон відбуде ся в неділю дня 30. с. м. о 2. год. по полудни з дому приходского в Стрию. В. і. п.!

— **Іван Бубес**, ученик У. кл. академічної гімназії, упокоїв ся у Львові дня 28. с. м. в 16. році жита. В. е. п.!

Наука, штука, література.

— Дальший репертуар руского театру «Рускої Бесіди» в Тернополі в салі «Міщанського Брацтва»: В понеділок 1. мая «Перехитрили», народна оперетка з танцями в 3 діях Кропивницького; в второк 2. мая «В народі», конкурсо-

ва драма в 5 діях Стешенка: в четвер 4. мая «Педагог» (Flachsman als Erzieher) оригінальна комедия в 3 діях. Переробив з німецкого О. Левицький; в суботу 6. мая «Cavalleria rusticana», опера Масканього при збільшеній оркестрі, розпочне «Гузик» комедия Гавалевича; в неділю 7. мая «Сватаня на Гончарівці», народна оперетка в 3 діях Гр. Квітки; в второк 9. мая «Діти Ванюшина», сензаційна драма в 4 діях С. Найденова в перекладі Й. Стадника. — Абонамент на тих 6 вистав 10 К. Початок представлень о 8. год. вечером.

— **Русалка**, вальс на фортеп'яні уложив Ярослав Лопатинський. Цілий дохід призначений на будову руского народного театру у Львові. Ціна 2 К. Голоси на оркестру 3 К. Є се збірка наших народних мотивів, уложених під тричетвертєвий такт, у гарнім виборі і з викінченими переходами. Твір обнимає 9 стор. звичайного нотного формату, отже належить до найбільших того рода композицій, які доселі появили ся у нас. Гарну вінсту прикрашує картина проєктованого будинку нашого театру, а автор, покривши кошти друку з власних фондів, призначив весь дохід з розпродажи накладу для збільшеня фонду будови театру. Набувати можна в книгарні ім. Шевченка і Музичнім Інституті (Вірменська 2).

— **Моя думо!** музика Ярослава Лопатинського до слів І. Гаврилюка. Ціна 1 К. Цілий дохід призначений на будову руского народного театру у Львові. (Літогр. в Інституті Гайдля в Липську)

Телеграми

в дня 29. цвітня.

Відень. Die Zeit доносить, що цісар іменував віцеадмірала гр. Рудольфа Монтекуколіого, дотеперішнього команданта воєної маринарки австро-угорської, адміралом.

Венеція. Нині о 11½ год. перед полуднем приїхав ту мін. гр. Голуховский. На двірці повітав его легацийний радник гр. Мачті в імени мін. Титоніого. Гр. Голуховский замешкав в єврейській готелі.

Лондон. З Токіо доносять, що Японію повідомлено, що російська фльота стоїть недалеко заливу Камран.

Будапешт. Сеймова більшість поставить дня 4. мая на днешнім порядку паради над адресою, а тоді аж пічне ся політична кампанія з всею силою.

— **Науки на місяць май** дра І. Бартошевского. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії є також Науки о єї состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о страстях Христових Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівських — Ставропигійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Домса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К). — Проповіди празничні (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 1. мая 1905.
Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Лаварні.

— Ручно мальовані переписні листки, виконані нашими малярями, продає по приступних цінах «Сокільський Базар» на дохід рускої ваканційної оселі.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
Банку
Гіпотечного
з купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ
по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

ІЗДА ДО АМЕРИКИ.
Ціна їзди
Гамбург-Новий Йорк
Поспішними пароходами 7—9 днів корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів " 165
Антверпія-Канада " 154
Гамбург-Буенос Айрес " 142
Всяких інформацій що до їзди до Америки Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім мори уділяє
Лінія: Гамбург-Америка.
Генеральний репрезентант для Галичини:
І. ЕТТІНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.
1—3

